

НОЯВРЬ
12
воскресенье
1939 он
№ 261 (2961)
Өдөр 10 мингэ.

БУРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН

ВКП(б)-ийн В.М.
Обкомой ба
ВМАССР-ий Верховно
Соведэй Президиумой
ОРГАН.

СССР-ий ВЕРХОВНО СОВЕДАЙ ЭЭЛЖЭЭТЭВЭШЭ V СЕССИ

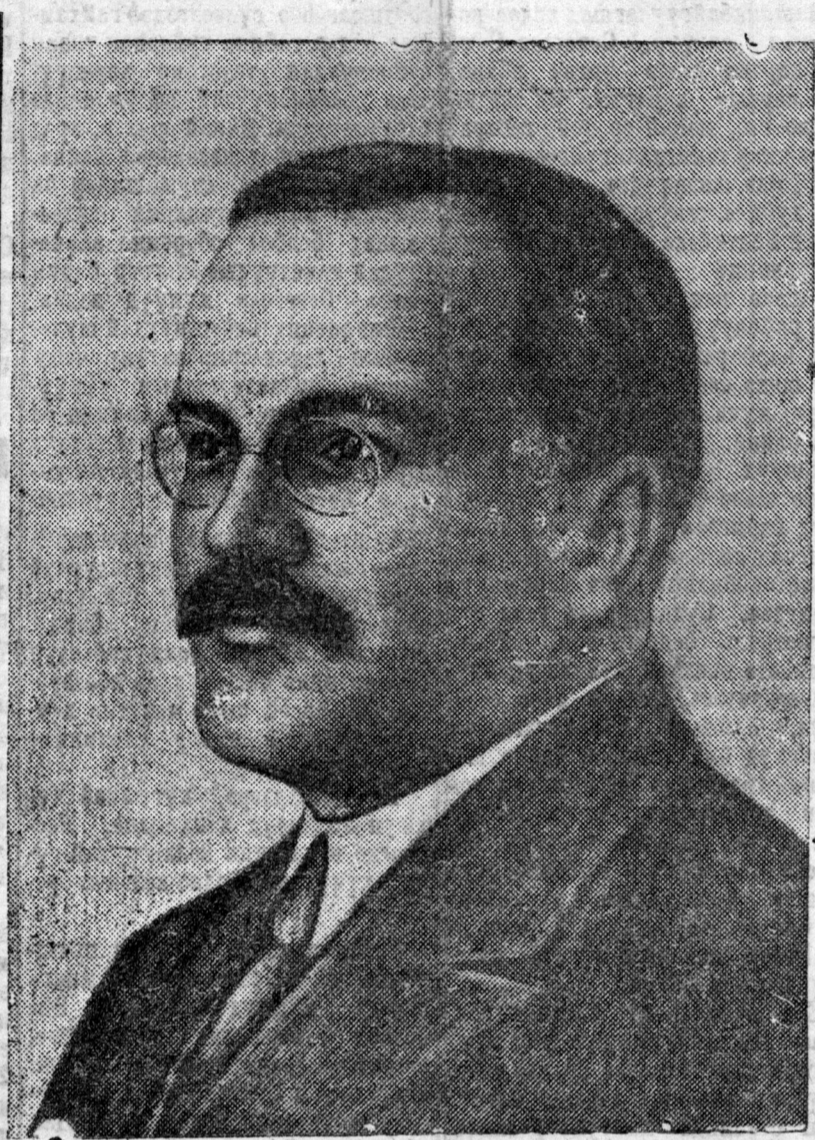
СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ ГАДААДА ПОЛИТИКА ТУХАЙ

СССР-эй Арадай Комиссарнарай Соведэй Түрүүлэгшэ ба гадаада хэрэгүүдэй Арадай Комиссар нүхэр Молотовой доклад

СССР-эй Верховно Соведэй, 1939 оной октябриин 31-нэй заседани дээрэ

Нүхэд депутатууд! Нүүдэй хоёр харын торшо соо хоорондын оршомбайдалдаа худалтанууд болоо. Эхэ хадаа, тухын түрүүн, Европхои байдалда, мүн Европохоо хооо байгаа ороноудта хадаа. Энэнтэй хамта, шийдэти удхашанартай гурбан гол шэрийдэлүүдөө зааха хэрэгтэй байна.

Нэгдэхээр, Советскэ Союз ба Германин хоорондын харилсаан болоһон худалтат тухаа зааха хэрэгтэй. Довтолохохогүйн дий советско-германскэ догоор түстүн 23-да баталагдажа, советскэ Союз ба Германи хоёр ойрондо хэдэ хэдэн жэлэй торшо байһан нормальна бэшэ харилсаануудта өсөө табигдан байна. Эдир европескэ держануудай зүгтөө ахиболхо аргаар эрхэдэгд-дэг, тэрэ харшаладаа хатаана, СССР ба Германи хоорондо дүтээлсэлгэ ба хамбарисанай харилсаа байгуулагда болоо. Эдэ шэнэ, найз харилсаануудай сашанхи ажаралта хадаа сентябриин 28-д М-сквада баталагдаһан, СССР ба Германин хоорондын хилэ ба хамбарисаа тухай германско-советскэ догвор соо өөрнөгөө эрхэдэгсэ олоһон байна. Европн хоёр той томоуд гүрэнүүн хоорондо, Советскэ Союз ба Германин хоорондын харилсаанда болоһон эрид эрьелтэ болон бүхн уласхоорондын байдала мпрадгангүй арганыгү байгаа.

Молотовой докладтай хамта, советскэ Союз ба Германин хоорондын харилсаанда болоһон эрид эрьелтэ болон бүхн уласхоорондын байдала мпрадгангүй арганыгү байгаа.

Нэгэн ондоо зүйлдэ байна гэжэ эи бэшэ гү. Германида эсэргүү англо-француска дайнай бодоо шалтагаана хадаа, урдын Польшысэ төхөрүүлэн болхохо гэжэ Англи ба Франциин тангариглаһан мэтэ явадалда бэшэ, демократини түлөө тэмээсэй зорилгы өөртөө абаха тэдэнэй шийдэһэншэ мэтэ явадалда бэшэ. Германида эсэргүү даи ябуулаха ондоо, бүри бодото шалтагаанууд, Англи ба Франциин ударидахы кругууд бии ха. Эдэ шалтагаанууд хадаа ямар-нэгэн идеологи бэшэ, харин хүсэтэ колониальна держанууд байһан тэдэнэй гансал материална нигересүүдэй сферэдэ хабаатана.

Уласхоорондын байдал, нүүдэй үедэ нимэ болоо. Советскэ Союзай гадаадын байдалда болоһон худалтануудта өрөө. Эндэ бага бэшэ худалтанууд болоо, тээд, хэрбээ главна тухайн хэ эхэ болоо хаа, доорозаагдаһаншэ мэдэрэнгүй болодог байһан ба Германидахи энэ мэтн орлодотгоноуудысэ бүхэ хэжээгээр хайшадаг байгаа гү. Мүнөө германскэ гүрэнтэй харилсаагай харилсаанууд хадаа хамбарисагай харилсаанууд бага дээрэ, мир байгуулаха гэһэн Германскэ оролдолысэ дэмжээхэр ба энэ байһан абадал дээрэ, төрөөнтэй хамта, хоёр гүрэндэй хоюуландаһан ашаг туһалагч советско-германскэ ажахын харилсаанай хүгжэлтэдэ алиболохоор туһалаха хүсэл дээрэ байгуулагдихай. Германско-советскэ харилсаануудта политическэ ашаг болоһон худалтанууд хадаа советско-германскэ ажахын харилсаануудай хүгжэлтэдэ таарамжтай һайн нүхээсэнуудысэ байгуулаха гэжэ специальна тэмдэглэхэ хэрэгтэй гүрэнтэй үедэ. Мсквада хэгдэһэн германскэ делегациин ажахын хэсэгтэнүүд ба мүнөө үедэ Германида хэгдэжэ байгаа советскэ делегациин ажахын хэсэгтэнүүд болон Советскэ Союз ба Германин хоорондо товарообродой хүгжэлтэдэ үргэн база ба эдхэжэ байна.

Тийнээд, урдын польскэ гүрэнтэй территориядо манай сэрэгүүдэй оролготой сэхэ холбоотой событнууд дээрэ тогтохысэ зүбшөөртэй. Эдэ событнуудай ибагысэ тотор-йлон хэлэһэншэ хэрэг үнэ байна. Эдэ бүхн тухаа манай хэлбэлдэ тд рхойгоор хэлэ дэһэн байна, тиймээс, таанар, нүхэд депутатууд, фактическа талатаһан һайн танил байнат. Тон гол зүйлүүд тухайн хэлэхэм.

Коброор, Польшын военнэ буталгалдо ба польскэ гүрэнтэй һайн, тэрэ фактисэ зааха хэрэгтэй. Польшын ударидахы кругуудта өөрнөгөө гүрэнтэй «бэхисэ» өөрнөгөө арийн «хүсэтэй» аргаар хайрхадаг байгаа. Тээд, хил бэшэ национальностинууд дараалтагар ажаһууһан; энэ фактисэ догворой түбөө ээлдэг шийсөөсэ юунейшэ ү эхэһэн тухада, түрүүнээр Германи армийн, удаан Улаан Армиин зүгтөө Польшысэ болонхон хилдэ хөгдө хэрэгын бүтэхэ байгаа. Германи ба СССР-эй хоорондын нааданай ба принципийн аяариваний урдын традицион политикэ байхашадаарин үй байһан ба хүсэд боноруд аа.

Гурбадахаар, Европдо хүжэрэрин эхэ даи хадаа уласхоорондын оршомбайдалда үндэһэн худалта хадаа. Энэ даи хадаа Германи ба Польшын хоорондо эхэһэн ба хоомын нэгэ байһан. Германи ба нүүдэй хадаа — Англи ба Франциин хоорондын даи болоо. Германи ба Польшын хоорондын даи болон советско-германскэ хутор-йон эрхэдэй хүсэд аяариваний дээрэһэншэ, түргээр түрэн байна. Англикэсхэ, французкэһэ гарантинууд олоһондо туһалаггүй. Энэ юун аһан «гарантинууд» байһаншэ мүнөөшэ хүртэр мэдэгдэгүй. Бүгдэһэн энээдэн Германин англо-француска блогий хоорондо эхил-һэн даи хадаа минд өрнөгөө түрүүшын стадиа байһан үшөө хүсэд үргөөр нүүдээр гүй. Тийнбэ яваашысэ, мэдээсэ, нимэ даи хадаа Европн, мэдээсэ Европн-бэшэ, байдал үндэһөөрэн худалта хадаа готой байгаа.

(Нүхэр Молотовой докладтай үгэлжэлэлэн удаадахи номерто томилогдохо).

